

gotovi, ter jim je vsled tega seveda tudi mnogo grozja pomrznilo in je vino iz njega le slabo. Ali cena mu v primeri z našimi vini še nikakor ni nizka; pomogel je vinu v tem letu torej le njega dober glas.

V Italiji imeli so letos tudi slabo branje. Uzrok temu je lanska peronospora in toča, vsled katerih je trsje bilo opešalo; vrhu tega so imeli pa še letošnje poletje sušo, prihodnje leto upajo pa bolje. To malo pa, kar so nabrali, je dobro. Cena vinu je 15—30 gld. za 100 litrov novega, ter 40—45 gld. za 100 litrov starega vina, katerega se je bilo pa doslej še le malo prodalo.

Francoski vinotržci so pričakovali, da bode v domačiji vzrastlo le malo vina, ter so nakupili in dali dopeljati mnogo španjskega vina v svoje kleti. A proti njih prepričanju obrodila je vinska trta doma bolje, kakor je njim ljubo, in tako so vsled dovažanja tujih vin potisnili ceno domačemu vinu precej močno navzdol. To vam je špekulacija! Zelo zadovoljni s svojo bratvo so Španjci in to kakor gledé kolikosti, tako tudi gledé kakovosti vina. Francoski vinotržci hoteli so na škodo svojim domačinom — tudi na Grškem vino po ceni spokupiti. Ali Grki velé, da njim ni tako močno sila malega denarja in čakajo z vinom, dokler postane cena bolja. Vlahi v Rumuniji imeli so nekako srednje dobro vinsko letino, vendar je pa kupčija mrtva in vsled tega se ve, da tudi cena nizka. Hvaliti pa moramo pri Vlahih to, da vino, kolikor ga potrebujejo, kupujejo pri vinorejcu samem, ne pri agentu in vinotržcu, kateri njim za drage denarje prodaja le — slabo vino.

—č.

Sejmovi. Dne 2. januarija v Bučah in pri sv. Juriji na južni železnici. Dne 3. januarija v Radgoni in v Gradci.

Dopisi.

Iz Maribora. (Cecilijino društvo.) V nedeljo je bil občni zbor in smem reči, da obnovljenje družbe sv. Cecilije za našo škofijo. Udov se je precej zbralo v stolni župniji, najbolj se ve, da iz duhovništva in učiteljstva v Mariboru, pa tudi iz dalje smo jih nekaj videli, radi pa bi jih bili še več imeli. Na predlog vlč. g. Karola Hribovškega prevzamejo prelat msg. Kosar predsedništvo točno ob 5. uri in pozdravivši zbrano gospôdo, poprosijo g. kanonika Hribovškega, da poroča o dosedanjem delovanji družbe. Po tem zadovoljuje še kolikor, toliko denarno stanje, gledé na delovanje pa obžaljuje g. poročevalec, da ni bilo čuti o družbi veliko, odkar ji je Bog poklical nje dušo, vlč. g. dr. Avg. Kukoviča, iz sveta in je predsednik, mil. g. Fr. Ogradi kot opat šel v Celje. Da bode na dalje bolje, to želi zanaprej in upa

od novega odbora. Na to se izvoli novi odbor in sicer p. n. gg.: J. Bohine, župnik stolne župnije, K. Hribovšek, korar stolne cerkve, J. Miklošič, c. kr. vadniški učitelj v pokoji, G. Majcen, učitelj na c. kr. vadnici, Fr. Meško, učitelj na mestni deški šoli, Ljudv. Hudovernik, korvikar, J. Čížek, kaplan pri M. Magdaleni, P. Manich in Avg. Satter, koralista v stolni cerkvi. Za to volitvo, po moji misli srečno, govoril je g. Hudovernik o namenu društva z navdušenjem, kakor ga je sv. stvar, za katero se trudi, vredna in v splošnje odobravanje. Kako se dajo ti nameni društva doseči, o tem se je vršila daljša razprava in upamo, da novi odbor to tudi doseže, vsaj s časom. Več pa ne tirja nihče od njega.

Od sv. Kunigunde na Pohorju. (Skomerjanov nemškutarija nepoboljšljiva.) Ko smo v preteklem mesecu brali in slišali, da so naši sosedje na visokem Skomerju svojega novega č. g. župnika prav slovesno in z veseljem sprejeli, tedaj smo si mislili, da v prihodnosti jih bomo povsod nahajali med dobrimi katoliškimi Slovenci in ne bodo več hoteli za rep nemškutarjev biti, to pa posebno še zdaj, ko že nam naši tuji nasprotniki pravice priznavajo, da smemo c. kr. uradom v domačem jeziku dopisovati in nam morajo oni v domačem jeziku odgovarjati. Tako je v zadnjih zborovanjih našega dež. zbora naš c. kr. uamestnik baron Kübeck to našim poslancem zagotovil in so celo naši zagrizeni sovražniki na Koroškem bili prisiljeni hrvaške dopise sprejemati. In kdo bi toraj po širokem slovanskem svetu verovati zamogel, da naše slovensko Pohorje še semtertje temne megle nemškutarije zakrivajo, ki se pregnati ne dajo! Naš občinski zastop poslal je dne 29. oktobra pr. l. za nekega Jan. Jeršič, ki je bil tukaj rojen, pa pod Skomarje spada, potrebne listine za bližnje ljudsko številjenje v domači besedi, kakor smo tukaj že dolgo navajeni pisati in nam to zdrava pamet kaže, kajti med nami Nemcev ni. A čudi se svet: v Gradcu pri vis. c. kr. namestniji, v Celji pri c. kr. okr. glavarstvu ali pri okr. šolskem svetu nas zastopijo, kekar jim kaj pišemo, naši najbližji sosedje pa ne, ker na ono poslano došel je ta-le odgovor: An die löbliche Gemeinde-Vorstehung in K. Mit Bezug auf die geschätzte Zuschrift von 29. Oktober 1890 Z. 307 wird Löblich selbe dienstfreundlichst ersucht in Betreff des Janez Seršic in deutscher Sprache gefälligst anher bekannt zu geben. Gemeindeamt Skomern 6. November 1890. Der G.-V. Založnik Valentin m. p. — Omilovanja vreden je tak župan, ki hoče take reči podpisovati kakemu tujemu pisaču, ko bi se lahko sam toliko potrudil, da bi vsaj navadno reči sam zamogel v pošteni besedi reševati in ne smesiti sebe, ne cele občine, ker če vi Skomerjani

več slovenski ne znate, bote morali v cerkvi pri slov. božji besedi, na sejnih, v štacunah in krémah že tolmača seboj imeti, ki vam bo slov. besedo v nemščino prestavljal. Prosite si sv. Duha, da vam pamet razsveti v novem letu!

Iz Ljutomerskega okraja. (Slab utis) naredili so zadnjič ljutomerski Slovenci na mene; tem boljšega pa Križevčani; to naj bo pa razvidno in dokazano s tem-le. Odkar imamo poštni urad doma, obiskujem toraj naš bližnji trg prav redko, le ob posebnih prilikah zaletim se v kako slov. gostilno, da čitam slov. časopise, a si pri tem pustim ušesa od Slovencev z nemščino polniti: nasprotno pa govoré kmetje, kot manj olikani Slovenci, v nemški gostilni, čisto slovenski! Zadnje ali predzadnjekrat bil sem v Ljutomeru pri odprtji nove železnice, a tedaj so me klicili: „hoch“ od rojenih Slovencev tako podavili, da sem sklenil vsaj eno leto, ne iti v tak kraj, kjer ljudje sami sebe in drugih ne spoštujejo. Ali kaj, moral sem prelomiti trden sklep, ter pred nekaj dnevi mahiniti jo v ta trg, ali bolje med te čudne „narodnjake“. Da pa kaj izvem, kako se sploh svet suče, pohodil sem čitalnico, toda res čudno, ko bi ne bil videl slov. časopisov po stenah viseti, mislil bi, da sem v kaki nemški kavarni Berolinskega mesta, ker nisem slišal celo uro ne ene slovenske besede, edino nek znan nemčur je naročal natakariči v slovenskem jeziku, drugi vsi Slovenci pa so govorili možato le edino nemški! Toraj gospoda, kje imate Vi narodnost? Še na jeziku ne! Zadnja dva dopisa iz Ljutomerskega okraja, videla sta se mi preostro sojena, a vedite, č. g. urednik, še le milostno jih je sodil g. dopisnik, tega sem se žal, zadnji čas preveč prepričal. Kaj pa v drugi narodni gostilni? Ravno enako govori se prav odločno nemški, le kmetje edini nočejo se pri ljutomerski slov. intelgenciji nemčurskih grehov vdeleževati. Res so vse časti vredni narodnjaki tudi v Ljutomeru, toda le grozno malo jih je! Da ne govorim samo o teh mlačnih Slovencih, ki sem jih vselej v pol uri sit, omenim še, da sem zadnjič poskusil vožnjo na novi ljutomerski železni progi, in to do prve postaje „Kreuzdorf“, ker za tudi slovensko ime zraven zmanjkalo je tukaj barve. No, pa vsaj Slovec se prej nemškemu privadi, kakor Nemec slovenskemu, akoravno ni logično tukaj „Kreuzdorf“, v Schwanberg-u pa mesto prvega „Labudovec“. Vse eno, napis vendar ne upljava mnogo na Križevljane; pozdravil sem jih vselega srca koj na kolodvoru, onih ljutomerskih „narodnjakov“ nisem pomnil več, ker našel sem boljše, ki so res zvesti sini matere Slave, a se ne vtikajo med Nemce in ajih hripavo besedo brez posebne sile. Tudi v gostilni govori Križevska slov. intelgencija slovenski, ker je toli značajna, da spoštuje pred vsem svetom sebe,

t. j. oni narod, iz čegar izhaja, to so ti pa ljutomerski Slovenci čisto drugih misli. Še par besedi: ako bodete hoteli kot narodnjaki Ljutomerski si vsaj ime ohraniti, govorite vsaj tedaj oni jezik, ki Vas ga je mati prvo učila, kadar ste v narodnih prostorih in Vas nikdo z nemščino ne sili, ker le tedaj bodete delali Vašemu imenu čast, drugače pa nasprotno. Vas veleštovanih Križevcev bom se pa vselej z veseljem spominjal, ter rad pribežal v Vašo mi drago sredino.

A. M.

Iz Celja. (Okrajni zastop.) V ponedeljek 22. decembra imel je naš okrajni zastop svojo skupno sejo, katere najvažniši opravični predmet je bil proračun za prihodnje leto 1891. Iz tega proračuna razvidelo se je, kako skrbno in vestno gospodari sedanji narodni odbor; poročevalec tega odbora g. dr. Ivan Dečko vedel je namreč naznaniti za davkoplačevalce našega okraja preprijetno vest, da ne bo treba v bodoče pobirati okrajnih doklad 25%, kakor je to dozdaj vedno treba bilo, ampak da se te doklade lahko znižajo za 3 procante, t. j. 22%. To je gotovo lep uspeh gospodarstva narodnega okrajnega odbora, in je kanonik dr. Gregorčec gotovo pravo zadel, da je predlagal, naj se izreče narodnemu okrajnemu odboru zahvala, kajti pokazal je s svojim izbornim gospodarstvom, da dela čast slovenskemu narodu! — Vsi potroški okrajnega zastopa proračunjeni so na 41.984 gld. 47 kr. dohodki pa z dokladami vred na 42.259 gld. 42 kr. tako da še bi ostalo prebitka 279 gld. 95 kr. — Pri točki o prošnjah občin za dovoljenje k pobiranju več kot do 20% občinskih doklad povdarjal je poročevalec g. dr. Dečko kot zuamenje dobrega gospodarstva, da nobena občina celjskega okraja ne vzdiguje 60% občinskih doklad. — Omeniti še moramo, da je okrajni zastop dovolil „dijaški kuhinji“ v Celju podpore 100 gld., podpiralnemu gimnazijskemu drštvu 50 gld. in podpiralni zalogi slov. vseučiliščnikov v Gradcu 50 gold.

Iz Brežiškega okraja. (Marsikaj.) [Dalje.] Za mladino ni boljšega vrta, kakor je cerkev ali hiša božja, tam naj zahajajo in tam si najlepše cvetlice nabirajo za sedanje in prihodnje življenje. Pregovor pravi, da besede mičejo, zgledi pa vlečejo. Ko so pa to nevarnost tega društva zavedni gospodje zaslutili, začeli so nam Slovincem drugo, lepše društvo priporočati in postavili so mu pokrovitelje, ne kje prostožidarjev, ampak mogočna priprošnika, sv. brata Cirila in Metoda. Glavna družba ali sedež je v Ljubljani in od tam razprostira svoje veje po vseh pokrajinah, koder ima slovenski rod svoj hod in te veje se imenujejo podružnice glavne družbe. Takih podružnic je že mnogo nastalo, kjer koli je še kaj zavednih poštenjakov. Žal, da ne pride nikomu na misel, da bi se v našem okraji usta-

novila enaka podružnica, nasproti drugim izdajalskim društvom. Dobro je mnogim znano, kako so pridni naši nasprotniki, kako lovijo goldinarje za šulverein in Südmark in vsako priliko porabijo za to. Ali so res Brežice postale nemško gnezdo? Ali ga ni nobenega za vednega narodnjaka, da bi se postavil in začel klicati zgubljene ovčice v očetov hlev in jih braniti volkov, ki hodijo v ovčjih oblačilih? Oj, res žalostno, če je tako daleč prišlo, da bi se ne našlo 20 ustanovnikov! Res so slabi časi, pa tako še ne, da ne bi eden zmožel žrtvovati na leto 1 gld. ali vsaj eno desetico. Da bi pri vsaki reči tako štedili, kakor pri dobri reči štedijo, pač se ne bi naši nemški bratje tako bogatili. Pogledi v krčmo! Tam boš videl, kako se mu smili denar; od jutra do večera tam posedava in to ni brez denarja. Pojdi k odvetniku, tam se tozuje brat z bratom, sosed s sosedom in to tudi ni brez denarja. Pogledi v trgovišče, tam si izbirajo gizdavosti in pošiljajo denar v nemško deželo, ako je pa treba za kako dobro reč, tedaj je pa škoda beliča. Predragi, ako bo še dalje tako šlo, pa ni čudež, da bo zginil ves blagostan in še celo sled, koder je nekaj ponosni rod slovenski hodil.

(Konec prih.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Pri našem cesarskem dvoru ni v navadi, da vzprejema Nj. veličanstvo voščila o novem letu v lastni osebi in torej tudi ne nagovori zastopnikov tujih držav v tacih besedah, iz katerih bi se povzelo, kaj da kje čaka državo v letu: doba boja ali miru? Kakor stojé sedaj razmere, ni strahú, da že to leto prične katera država vojsko, vse toraj kaže, da bode leto mirú, toda sprave leto, to bode brž slabo. kajti nikjer se ne vidi prava volja za-njo. — Nekaj dež. zborov začne v prvih dnevih meseca januarja na novo svoje zborovanje: dolnje Avstrije še vedno zboruje in česki snide se dne 3., tirolski pa dne 8. januarja. Najvažnije zborovanje bode v Pragi; ni več veliko upanja, da se dožene sprava med Čehi in Nemci, ker mladočeskí poslancev postaja čem dalje več, staročeskí število pa se krči in tudi v veleposestvu se spreminja kje kaj na neveselo stran. Tako je odložil knez Schwarzenberg svoje poslanstvo, pravi se, da iz nevolje, ker ne vidi več upanja na spravo. — Liberalci se že pripravljajo na Dunaji za prihodnje volitve in bodo si sedaj poleg nemštva še tudi znižanje davkov zapisali na svoje bandero. Se ve, da je obljubiti lažje, kakor pa storiti. — V Gradcu je umrl K. Seeder, svetovalec pri c. kr. namestniji, svoje dni je bil v Mariboru c. kr. okr. glavar ter se je ponujal slov. volilcem tega okraja za poslanca, pa mu ni

obveljalo, ker se je bil nemškutarjem vrgel v roke. — Koroškí nemškí liberalcem je izpodletelo pri tožbi zoper A. Ulbinga ter je tega porotna sodba v Celovci izpoznala za nekrivega gledé na umor nemškutarja - volilca Šojerja v Podkloštru. Joj mene, kako bi bili pač kričali haló nad poslanca Einspielerja, ko bi jim ne bilo tako hudo v tej tožbi izpodletelo! — Slov. liberalci so v Ljubljani srečno dognali, da ni v odboru slov. čitalnice nobenega duhovnika. Lepo to ni od njih, pa so zato tem lažje liberalci sami med seboj. — Poštno načelníštvo na Kranjskem je prepovedalo listarjem dajati za novo leto poštno knjižico. Če se je izgodilo za to, da se prepreči beračenje, zasluži odredba vsakako pohvalo. — Mestni zastop v Gorici ima veliko sitnobo s pokopališčem, katero jo na novem kraju napravil, zato še ostane staro tudi v novem letu odprto. — Na Primorji se pije veliko žganja, letos pa je nova dača na tisto in pričakuje se, da pojenja poslej vsaj nekaj ta „strupena rosa“. — V Trstu izbaja po novem letu v vsacem meseci po dvakrat slov. list „Brivec“, ki hoče šaljivo briti vse nemčurje in lahone. Pravi se, da brije tudi „brez žajfe“. — Na Hrvaškem se godi hudo listom, ki ne pišejo tako, kakor je banu, t. j. ogerski vladi ljubo. Pri vsaki, še tako mali pravdi obsodijo jih na več tisoč goldinarjev plačila. Kdor ve, da slov. uredniki niso bogati, razsodi lahko, da gre pri tem slov. listom samim za glavo. — Ogersko ministertvo je dobilo novega uda, pl. Szögyönyi-Maricha. Možu se poje hvala, da misli ne samo madjarski, ampak tudi avstrijski. To kaže, da je grof Szápáry, ki je na čelu ministerstva, na pravem mestu ter želi, naj se umiri prevroča madjarska kri.

Vunanje države. Sedaj je gotovo, da imenujejo sv. oče Leon XIII. škofa v Jeruzalemu za kardinala rimske cerkve. — Pri občinskih volitvah v Rimu so zmagali katoliški možje in je vseh 25. kolikor jih je bilo voliti na novo, odločnih, za sv. katol. cerkev. Vled tega je velika jeza pri framasonih, najbolj pa pri vladi. No, ta jeza ji naj ne postane na škodo! — Trgovinska pogodba med Italijo in Avstrijo še trpi, po novi odredbi, za leta dni nadalje. — Predsednik ministerstva francoske republike pride v senat, t. j. v zbornico, ki je podobna naši gosposki hiši v dež. zboru. Senat pa ne pridobi veliko s tem možem, kajti doslej ga poznamo za „veternjaka“. — Kaj bode iz irskega ljudstva, ki trpi hudo silo v Angliji, to zna sam večni Bog! Poslanci, ki se potegujejo za njegove pravice, so si sedaj na vs križje, eni so za Parnella, drugi zoper njega, med tem časom pa se pozabi, da jim je v prvi yrsti skrbeti za to, da dobi ljudstvo pravico do življenja, za to, da bode samo.